

Text och bild: Håkan Landberg

Skarså norr om Söderhamn har en trång insegling och bara muddrat till segelbåtsdjup runt bryggan

Norrlandskust

I år vände vi Sallys för åt "fel håll" och seglade så långt norrut man kan komma. Det blev en fin seglats i ett fantastiskt sommarväder som tyvärr slutade på ett oönskat sätt.

Seglingen började med att Håkan seglade i lite olika etapper runt kusten. Eva kunde smita från jobbet och vara med en långhelg från Öresund till Karlskrona. Då passade vi på att besöka Sveriges sydligaste hamn – Smygehuk. Håkan seglade sedan vidare norrut. Eva kom till Gävle lagom till midsommar. Så äntligen kunde vår segling börja på riktigt.

Smygehuk, Sveriges sydligaste hamn

Midsommar firades på SXX mycket välordnade klubbholme Granskär utanför Gävle och regnet kunde naturligtvis inte hålla sig borta. Sill och nubbe fick slinka ned under sittbrunnstältet. Kvällen blev fin med gemensam grillning i kvällssolen. Då passade vi på att fråga de andra seglarna om leder och hamnar norrut och fick många bra tips.

Vi seglade norrut och sedan tillbaka längs Svenska kusten. Det blev många besök i fina hamnar. Den intresserade kan läsa om dem alla och fler därtill på vår blogg. I den här artikeln beskriver vi våra favoriter från söder till norr, oaktat när vi besökte dem, blandat med lite seglingserfarenheter.

Axmar bruk ligger lite norr om Gävle. Här finns en bra hamn, intressant industrihistoria och en bra restaurang vid

bryggan. På väg in inser man att man nu seglar i stenarnas rike. Till Axmar brygga går man med fördel innanför Kusön i en fin liten farled som sedan fortsätter upp till Söderhamn med flera bra tilläggs- och ankarplatser längs vägen. Storjungfrun är väl värd en omväg.

Även norr om Söderhamn finns inomskärsled. Skarså är en fin gammal fiskehamn som inte ska lämnas obesökt. Söder om Huddik kommer så ett antal öar. Vår favorit blev det lilla fiskeläget på nordostsidan Kråkön. Tunaolmen var en annan fin ö med mycket trevlig promenadstig. På hemvägen testade vi Bakspån på Innestön. Jättefin hamn med lurig insegling där till och med vi som bara sticker 1,8 m studsade lite på stenarna längs enslinjen.

Hornslandet bjöd på hård vind och krabb sjö båda gångerna vi passerade. Norr där

om är det öppen kust långa sträckor. Missa inte Mellanfjärden och Skatan som båda är fina gamla fiskelägen med brygga och lite service/restaurang. Vi valde att segla tvärs över Sundsvallsbukten. På väg norrut hade vi solsken och gennakervind. På hemvägen sträckte vi med god fart med dubbelrevad stor och lite inrullad flock. Mycket sjö och ganska blött trots frånlandsvind – men fort gick det!. Vi hörde senare att det blåst upp till 21 m/s i byarna.

Vi gick genom broarna i Härnösand. Det kändes som Holländska kanaler när man låg och väntade på öppning. Norr om Härnösand sträcker sig Höda kusten upp till Örnsköldsvik. En fantastiskt vacker kust med höga berg och djupa fjordar. Vi gjorde avstickaren in till lilla fina Häggvik och tog en promenad upp på berget. Jättefin hamn med tvättstuga, bastu, grillplats och hus med kök. Låna cyklar kan man också göra för att ta sig till handlaren i Nordingrå. På

Ensam i läig vik på Tunaolmen

Utsikt över Häggvik. Här ligger man i skydd innanför tre trånga sund

grund av landhöjning har det inte gått att ta sig dit sjövägen de senaste 200 åren.

Mjältön, Sveriges högsta ö, är ett måste bland seglare. Man lägger sig i Baggeviken på sydotsidan. Den är som en lagun med tilläggsplatser runt om. Tradition är sedan att bestiga toppen, 236 möh, och lägga en sten på röset. Det finns flera fina vandringsleder på ön. Vi gick en omväg via västsidan till toppen och fick en fantastisk dagsutflykt. När vi efter 2,5 timmars vandring satt på toppen och åt lunch träffade vi en tjej som sprungit upp på 12 minuter, hon sa att det var långt från rekordet.

Trysunda är en annan pärla på kusten. Där är berget bara 85 möh men redan en promenad upp till flaggstängen öster om hamnen bjuder på fina vyer. Vidare norrut är det ganska öppen kust tills man kommer in i Piteå skärgård. Det finns många fina ställen och bra hamnar att besöka längs kusten. Den gamla sågverksön Norrbyskär,

söder om Umeå, är en sådan. Där byggdes kring förra sekelskiftet ett idealsamhälle för arbetarna på det som på den tiden var Sveriges största sågverk. Ratan och Holmön, norr om Umeå, är andra intressanta platser.

Vi lägger sten på Mjältöns röse

Mellan Skelefteå och Byske finns en fin klubbhamn på Halsön. Vi ankrade i den skyddade viken i öster, utanför våra vänners sommarstuga. Vid Piteå, i Haraholmsfjärden hittade vi Kaffe Hildur innanför Mosesholmen. Mer skyddad hamn än så får man leta efter och trevligare

caféägare än Camilla och Ove är nog också svårt att hitta.

I Luleå träffade vi vänner från Grekland. De hade inte varit på sin båt på två år. Vi tog med dem på en dagstur i friska vindar. Skärgården fick helt nya dimensioner när de entusiastiskt berättade om sin hemtrakt, möjligen ingick även en del skrönor som krydda. De tog oss sedan med till Luleå Gammelby med sin välbevarade kyrkby.

Vi kom till slut till Töre, Sveriges nordligaste hamn. Då hade vi seglat 1 150 sjömil sedan Smygehuk. Vi passade på att segla upp med frisk sydvind. Mulet men uppehåll – tills vi kom till Töre. Just som vi skulle gå in i hamnen öppnade sig himlen. Vi försökte få plats i hamnen men den var i princip fylld med permanenta platser. Dessutom tog vi i botten trots angivna 2 m djup.

Vi gav upp. Satte upp vårt sittbrunnstält och körde mot vinden ner för floden till Gårdsviken på Bergön. Väl framme i Töre båtklubbs uthamn kom solen fram och vi fick en trevlig grillkväll i sällskap med Azelias (Helsingborg) och Huberts (Göteborg) besättningar.

Norrlandstäderna är fina men ligger ofta ganska långt in i landet från seglastråken. Det finns få andra ställen att proviantera eller tanka på så vi var inne i många av dem för att fylla på förråden. Ett sådant tillfälle var i Gävle på hemvägen. Vi hade legat på Granskär (igen) och gick in i Gavleån. Där finns gästhamn men även brygga.

När vi sedan skulle gå tillbaka till Granskär på eftermiddagen hade vi motvind i den muddrade farleden ut. Vi drog på lite extra på motorn. Det skulle vi inte ha gjort. Motorn, som läckt mycket vatten

*Efter krånglig insegling ligger vi tryggt vid bryggan i Bakspån.
I den skyddade viken fanns förr i tiden både handelsman och krog*

en längre tid, gav upp. En kylvattenslang gick isär och utan kylning blev det fort varmt. Vi hann precis rulla ut focken men inte få tillräckligt med fart för att slå innan vi satt fast i leran. Där låg vi, 300 m från Sjöreddningsstationen. Det blev en intressant dialog när vi fick frågan om var vi satt fast. Tre trevliga sjöräddare lyckades med visst besvär övertyga Sally om att komma loss från leran. Sedan bogserade de oss tillbaka till hamnen.

Redan efter en halvtimme hade vi kontakt med mekanikern Jens som sedan hjälpte oss med mycket. Vi, eller snarare Jens, kunde ganska snart konstatera att toppen var dålig. Det läckte mycket avgaser in i kylvattnet och förmodligen en del vatten åt andra hållet. Osäker (men hög) kostnad och ganska långa väntetider på reparation gjorde att vi bestämde oss för att låta Sally åka trailer till Vindö Marin. Ett tråkigt och alldeles för tidigt slut på årets segling. Men, som vi konstaterade, nästa år har vi ny motor och i höst fick vi en extra månad att jobba med båten.

Sammanfattningsvis upplevde vi kontrasten mot kuster och skärgårdar söder om Öregrund så påtaglig att vi ibland kände oss som i ett annat land. Ett land där det inte blev mörkt på natten. Där man fortfarande vinkade till mötande båtar och hjälpte varandra att lägga till. Där det mitt i juli alltid fanns plats vid bryggan och hamnavgifterna låg mellan 50 och 250 kr per natt inklusive allt, ofta tvättstuga, bastu, grillplats och gemenskap med andra båtar på kvällen. Ett land där man ändå pratade svenska och hade ICA handlare.

Vi hade fantastisk trevligt och är otroligt tacksamma för alla nya bekanskap och för allt vänligt bemötande vi fick. Vi seglar gärna tillbaka igen om några år, det finns mycket kvar att se och mycket som vi gärna återkommer till.

Eva och Håkan Landberg har seglat tillsammans sedan 1999 och seglar sedan 2013 sin CR 390 Sally bland annat runt England 2015 och Medelhavet 2017-2020. Du kan följa deras äventyr på bloggen www.seglingsresor.se.

Sally fick åka lastbil hem från Gävle

